

Stukken voor de Redactie
 te zenden vóór den 15en
 der maand aan

G. D. **DUURSMA**
 Achter de Hoven 114 bis.
LEEWARDEN.

Redactie:

G. D. **DUURSMA**

Girorekening

No. 133550 • UTRECHT

Allé correspondentie te
 richten aan het Secretariaat
 Adres

Mej. J. J. E. v. d. **THOORN**,
 Amalia van Solmsstraat 80.
 DEN HAAG.

Best uur: A. F. H. **BUINING**, Voorzitter, Hoborst, Hamersveld | Mej. J. J. E. v. d. **THOORN**,
 Secretaresse, den Haag | CHR. F. W. **SLIJPER**, Fenningmeester, Utrecht, Homeruslaan 52;
 G. D. **DUURSMA**, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis | M. W. **B. VAN OOSTEN**,
 Den Haag | de Ruyterstraat | 18.

IN MEMORIAM F. SWÜSTE.

Op 7 Februari overleed, geheel onverwachts in den ouderdom van 67 jaar ons zeer geacht en zeer gewaardeerd lid, de Heer F. Swüste.

Lid geworden, enkele jaren na de oprichting van Succulenta, heeft hij steeds het belang van de Vereeniging op vele wijzen 'ge-diend.

Al maakte hij geen deel uit van het bestuur en al bezocht hij geen vergaderingen, hij was de groote man achter de schermen, die met raad en daad, zoowel het bestuur van Succulenta als ieder lid, dat om hulp of voorlichting bij hem aanklopte ter zijde stond. Aan

alle lief en leed van Succulenta nam hij van harte deel, voor alle moeilijkheden trachtte hij een oplossing te vinden. Om de financiën-
-van onze Vereeniging te versterken, kweekte hij niet alleen telken
jare een groot aantal zaailingen en was geen moeite hem te veel
om in den bloeitijd de planten dagelijks te bestuiven, doch hij stond
ook met groote vrijgevigheid mooie volwassen planten uit zijn ver-
zameling af.

Hij was met hart en ziel succulentenliefhebber, hij was het voor-
beeld van den waren succulentenkweeker. Wanneer hij de moeilijk-
heden van een bepaalde groep planten te boven was en de juiste
kweekwijze had gevonden, richtte zijn belangstelling zich op een
andere groep. Zoo heeft hij in den ouden tijd *Opuntia*, *Phyllo*,
Gasteria en *Echinopsis* verzameld en later, toen deze planten nog
zeldzaam waren *Astrophytum*, *Stenocactus* en witbehaarde *Cereus*
gekweekt. In de laatste jaren heeft hij zich op de moeilijke ultra
succulente *Mesems* gespecialiseerd. Het zal in 1922 geweest zijn,
dat een, der vrienden van den Heer *S w u s t e*, de Heer *N o t e*
b o o m, die in -een tijdschrift een afbeelding van „levende steenen”
‘had bewonderd, aan den Heer *E b e r l a n z* te Luderitzbocht schreef
en van dezen enkele *Mesems* ontving en wel *Mesem. opticum*, *Me-*
sem. Eberlanzii en *Mesem. Franciscii*. De plantjes zaten vol zaad-
dozen en dit zaad vormde de basis voor de *Lithops*verzameling
van den Heer *S w u s t e*, die volgens Dr. *T i s c h e r* eenig in
Europa was. Nadat de Heer *S w ü s t e* de geheimen van de levende
steentjes, deze wonderlijke in zich zelf gekeerde kleine planten, had
doorgrond, waren het de *Conophytæ*, noch’ geslotener en ondoor-
grondelijker dan *Lithops*, waartoe hij zich den laatsten tijd aange-
trokken gevoelde.

Vele jaren lang heeft de Heer *S w u s t e* belangwekkende ar-
tikelen voor ons maandblad geschreven. De maandelijksche bij-
dragen in 1936 en 1937: „De behandeling van onze *Mesems*” vor-
men een waardevol studiemateriaal en zijn steeds gegrond op eigen
ervaring, eigen proefnemingen en eigen ondervinding.

Het heengaan van den Heer *S w u s t e* is een gevoelig verlies
niet alleen voor *Succulenta*, doch ook voor zijn vrienden. Wij zul-
len hem niet vergeten, wij zullen hem wel heel erg missen.

J. J. E. v. d. Th.

REBUTIA CARMINEA Buin. nov. spec.

Depresso-globosa, haud vel raro gemmans, ad 3 cm alta, ad 5 cm lata, saturate viridis. Costae in mamillas 2-3 mm altas spiras sinistrorsas 7 mm inter se distantes formantes dissolutae. Areolae ovatae 2 X 1.5 mm metientes, usque ad 7 mm inter se distantes, lana alba 1 mm longa sordescente et mox evanida tectae. Acula radiatim dispositi, marginalibus vix a lateralibus distinctis, breves, hispidi, hyalini, e quibus 8-10 in dimidia parte inferiore areolae positi, 2-3 mm longi, vitrei, paribus summis apice fuscentibus, 10-12 in dimidia parte superiore areolae positi, 2-6 mm longi pallide fuscii, 2-3 longiores in summa areolae positi nigro-fuscii.

Flores graciles, anguste-infundibuliformes, 4.5 cm longi, 3.5 cm lati. Receptaculum depresso-globosum, 3 mm altum, 4 mm latum, squamis lanceolatis in axilla pilos nonnullos lanuginosos spinulasque fuscas foveantibus. Tubus squamis lanceolatis parce vestitus, oculo nudo sine pilis et spinulis. Tubi paries $\frac{1}{2}$ mm crassus. Hymenium non bene evolutum, roseo-album, prope hymenium 8 mm diametens. Tepala omnia pallide violaceo-carminea, lanceolata. Stamina bi-serialia, haec ex hymenio liberata, 6 mm longa, lutea, illa 5 mm supra fundum tubi vel superius usque ad pauca millimetra infra hymenium liberata, 12 mm longa, basi alba, apicem versus lutea. Antheris ovoideis, luteis, 1 X 0.5 mm metientibus. Stylus tener, 20 mm longus, $\frac{1}{2}$ mm crassus, albus, stigmatibus 8 divaricatis, 3 mm longis, pallide luteis. Fructus 3 X 4 mm, glaber. Semina ovoidea 1 X $\frac{1}{2}$ mm, nigra nitida verruculosa, hilo albo.

Patria: Argentiniá septentrionalis, in regione Salta.

Plat bolvormig, niet of zelden 'spruitend, hoog tot 3 cm, breed tot 5 cm, diepgroen.

R i b b e n : opgelost in spiraalvormig links opgaande reeksen van tepels, 7 mm van elkaar, de tepels 2~3 mm hoog.

Ar eo 1 en : ovaal, 2 mm lang en $1\frac{1}{2}$ mm breed, tot 7 cm van elkaar, bezet met 1 mm lange witte wol, die vuilwit wordt en spoedig verdwijnt.

D o o r n s : straalvormig gesteld, nauwelijks in rand- en midden-doorns te onderscheiden, kort, borstelig, hyalin. Iedere, doorngroep heeft op de onderste helft van het areool als randdoorns 8-10 glasheldere doortjes, waarvan de bovenste paren licht bruine punten hebben, lengte van deze doortjes 2-3 mm, iets kamvormig gesteld. De overige 10-12, als midden- en randdoorns; lang van 2-6 mm, de langste 2-3 (middendoorns?) boven op het areool -en donkerbruin van kleur, de anderen lichtbruin.

B l o e m : slank trechtersvormig, lang 4.5 cm, breed 3.5 cm.

V r u c h t b e g i n s e 1 : 'gedrukt bolrond, hoog 3 mm en breed 4 mm, bezet met lancetvormige schubjes, lang 2 mm, breed $\frac{1}{2}$ mm,

in de oksels der schubjes groeien enkele 2 mm lange witte wolharen en bruine doorntjes.

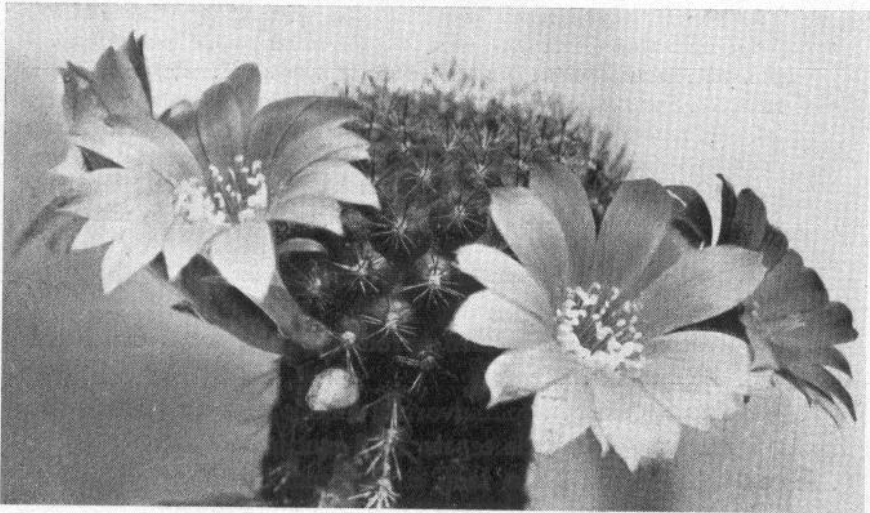
Bloembuis: spaarzaam bezet met lancetvormige schubjes, lang 2-5 mm en breed $\frac{1}{2}$ mm, oogenschijnlijk niet behaard en bedoord.

Buis wand: $\frac{1}{2}$ mm dik: hymen weinig ontwikkeld, rose-wit. Doorsnede buis bij hymen 8 mm,

Buitenste en binnenste bloembladen, lancetvormig, lang ca. 22 mm en breed ca. 5 mm, lichtviolet-karmijnkleurig,

De meeldraden zijn voor een gedeelte met den binnenwand van de bloembuis vergroeid en komen in 2 groepen vrij,

Groep 1 komt vrij op het hymen, lang 6 mm, geel,

Rebutia carminea Buin. nov. spec. Geënte plant.

Foto Buining.

Groep 11 komt vrij op 5 mm vanaf den bodem van de bloembuis tot enkele mm onder het hymen, lang 12 mm, onderaan wit, naar boven geel.

Helmknopjes: ovaal, 1 mm lang en $\frac{1}{2}$ mm breed, geel,

Stijl: lang 20 mm, dik $\frac{1}{2}$ mm, zwak, wit.

Stempels: 8, lang 3 mm, gespreid, crème.

Vrucht: 3 mm hoog en 4 mm breed, kaal.

Zaad: ovaal, 1 mm, lang en $\frac{1}{2}$ mm breed, glanzend zwart, met pukkeltjes, navel. wit.

Groeiplaats: Noord-Argentinië, provincie Salta.

De plant is afkomstig uit den tuin van A. V. Fr i c te Praag, die haar uit Salta importeerde.

A. F. H. BUINING.

ZUID-AFRIKAANSCH E S U C C U L E N T E
REISHERINNERINGEN.

1. DE BOTANISCHE TUIN TE STELLENBOSCH (3).

Afb. 1-5.

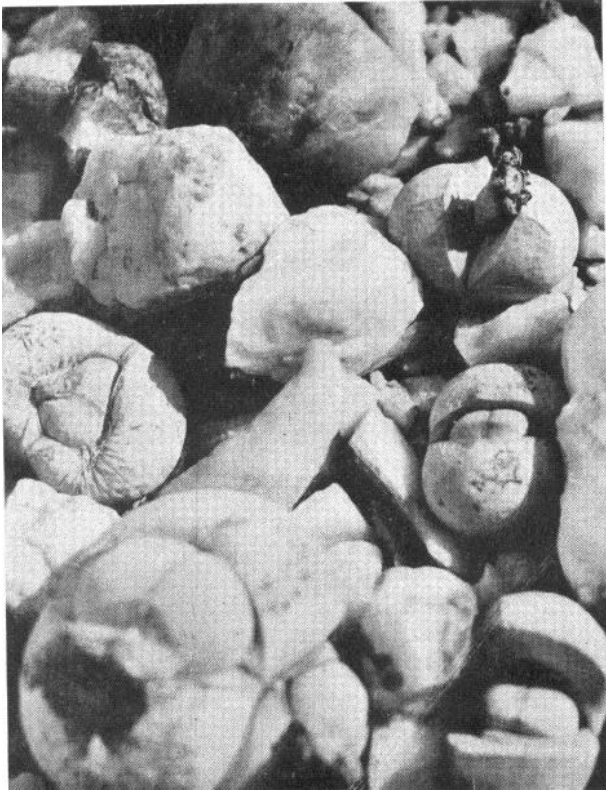
Door

Mia C. Karsten.

Om thans tot het gen, *Ophthalmophyllum* (= „oogblad“, welke naam betrekking heeft op de er meest als heldere blaasjes uitziende toppen der 2-lobbige corpuscula) over te gaan, werd onze belangstelling in het bijzonder gevraagd voor de bakken vol '*Ophth. Herrei*' Lavis, een nieuwe en interessante soort met bijkans glasheldere venstertoppen, welke door H e r r e op een reis door Klein-Namaqualand in October 1929 is verzameld bij Breekpoort in de buurt van Steinkopf. De heer H e r r e deelde ons mede, dat deze soort witte bloemen tot ontwikkeling brengt. De eveneens aanwezige *Ophth. Friedrichiae* Dtr. et Schwant., de oudste soort van dit geslacht, welke oorspronkelijk werd gevonden bij Warmbad in Groot-Namaqualand (Zuidwest), bloeit, volgens opgave van den heer H e r r e, rose. In de literatuur over deze soort vinden we als bloemkleur echter ook wit en geel vermeld, zoodat deze nogal variabel schijnt te zijn. De reeds eerder genoemde *Ophth. Maughani* Schwant. (syn. Conophytum Maughani N. E. Br.) heeft weke, lichtgroene, 2-lobbige corpuscula, waarvan de toppen groote doorschijnende stippen vertoonen of wel heelemaal transparant zijn. Hiervan was ook een roodgetinte vorm aanwezig, *Ophth. M.* var. *rubra* (auteur?), welks corpuscula wel wat al te groot waren, n.l. ca. twee duim in doorsnede: mogelijk te welig gegroeid dank zij het vochtiger klimaat? De exemplaren van *Ophth. Maughani* en var. waren uit Boesmanland herkomstig, echter moet deze soort ook in Klein-Namaqualand voorkomen.

Van *de Fenestraria's* trokken bijzonder de aandacht de „veelkoppige“ planten (eigenlijk kussens) van *F. aurantiaca* N. E. Br. De dikke, knotsvormige blaadjes zijn aan den top van een aller-

keurigst, afgerond driehoekig venstertje voorzien. Op de natuurlijke standplaats in Klein-Namaqualand groeien deze plantjes zóó in het zand ingebed, dat van die bladknotsjes niet meer dan de licht-doorlatende toppen te zien zijn. Weet men, dat deze soort met bijzonder groote, oranjegele bloemen, in vorm wel wat op een heel fijne Gerbera gelijkend, bloeit? De veel langer bekende *F. rhopa-*

Afb. 2. *Dinteranthus Pole-Evansii* Schwant., een treffend voorbeeld van mimicry. Botanische Tuin te Stellenbosch, Juli 1933.

Photo Mia C. Karsten.

lophylla N. E. Br. (syn. *Mesembr. rhopalophyllum* Schlecht. et Diels), welke in het woestijngebied van Zuidwest (o.a. in de Zuidelijke Namib) haar habitat heeft, ontbrak niet aan de collectie.

Een ander zeer interessant geslacht van ultra-succulente Mesems is het gen. *Dinteranthus*, waarvan te Stellenbosch een drietal soorten werd gekweekt. Van de meest zeldzame hiervan, *D. Pole-*

Evansii Schwant., vonden we tal van exemplaren geplant tusschen brokken witte kwarts, afkomstig van de natuurlijke groeiplaats in het Prieska district in Griqualand West (zie afb. 2). De corpuscula bestaan hier, zooals de photo duidelijk laat zien, uit twee halfbolvormige en zwak gekielde, zeer succulente bladeren, welke voor meer dan de helft hunner lengte met elkaar vergroeid en dicht tegen elkaar aan geperst zijn, doch uiteenwijken bij het te voorschijn treden van een nieuw paar. Verder zijn de corpuscula zwak gerimpeld en egaal bleek duifgrijs van kleur, bij wit af, zonder stippen of tekening. Deze soort heeft geen neiging om klompen te vormen, de corpuscula zijn solitair of staan slechts met weinige bijeen. We hebben hier met een van de mooiste en meest overtuigende voorbeelden van mimicry te doen, welke de Mesemgroep oplevert. De aanpassing van de kleine, rondachtige plantjes aan de omgeving heeft het volmaakte wel zeer benaderd. Bijgaande afbeelding, welke voor' zichzelf spreekt, behoeft geen verder commentaar! In April-Mei zullen uit deze levende steenbrokken zeer fraaie bloemen te voorschijn komen van ca. 30 mm doorsnede en met verschillend gekleurde kroonbladeren, t.w. de buitenste zachtrose, de binnenste lichtgeel met of zonder rose spitsen. De bloemen zijn ongesteeld (zittend). *D. puberulus* N. E. Br., verzameld te Pofadder en Kommaggas in Klein-Namaqualand, is in tegenstelling met de voorgaande van zodevormigen groei. De tot op een derde of de helft hunner lengte vergroeide, aan de rugzijde afgeronde bladeren (elk corpusculum bestaat uit 1-2 bladparen) zijn grijsachtig groen van kleur, bezaaid met donkerder groene stippen, en voelen fluweelig aan, doordat zij aan hun oppervlak, zoo men onder de lens kan zien. met heel fijne, eigenaardig korrelige haren zijn bedekt. De bloemen welke deze soort produceert, zijn van goudgele kleur. Nummer drie, *D. microspermus* Schwant., toonde: dikke, halfbolvormige, vergroeide bladeren van duifgrijze kleur, in het oog vallend geteekend met donkerder stippen, maar volkomen onbehaard. De bloemen dèzer in Groot- en Klein-Namaqualand, alsook in Boesmanland aangetroffen soort zijn. geel, waarbij de petalen aan de rugzijde roseachtig-oranje gepunt zijn.

Overgaande tot het gen. *Argyroderma*, een geslacht van eveneens stamlooze, zeer succulente plantjes, welke veelal uit slechts één enkel paar dikke, half afgeronde bladeren van stevige substantie bestaan, welke witachtig of meer witachtiggroen van kleur zijn en volkomen glad en ongestippeld (*Argyroderma* beteekent letter-

lijk „zilverhuid”), trokken hiervan o. a. de aandacht de waarlijk enorme exemplaren van *A. testicularis* N.E.Br., welke in het Van Rhynsdorp district waren verzameld, en de kleine *A. Schlechteri* Schwant., een eveneens meest solitair groeiende plant; d.w.z. door niet meer dan één bladpaar gevormd, welke in tegenstelling met eerstgenoemde soort, welke zich met witte bloemen tooit, in den groeitijd rose-rood moet bloeien. Als habitat dezer soort vonden we Van Rhynsdorp en de Knegsvlakte in hetzelfde district met gelijknamige plaats vermeld.

Ben ander geslacht van ultra-succulente vormen, het gen. *Rimaria*, waarvan de ertoe behorende soorten zich onderscheiden door lichtgroene of witachtiggroene, tot zeer massieve, afgeronde lichaampjes vergroeide bladparen. waarbij een spleet nauw als een mes-sneede de' scheiding tusschen beide -bladeren aangeeft (de naam *Rimaria* is afgeleid van het Latijnsche *rima* = spleet, scheur), was o.a. vertegenwoordigd door *R. Heathii* N.E.Br., een tot kleine klompen uitgroeïende plant uit de Kleine of Robertson Karroo, welke door den Afrikaner „volstruiswater” wordt genoemd, hetgeen er op wijst, dat struisen zich wel aan den sappigen inhoud der dikke plantenlichaampjes te goed doen, en *R. Roodiae* N.E.Br., een soort van sterk zodevormigen groei, waarvan elk corpusculum uit een paar, tolt een ei- of bolvorming lichaam tegen elkaar geperste bladeren bestaat, waarvan de randen soms met fijne tandjes zijn bezet. *R. Roodiae* heeft een ander verbreidingsgebied dan *R. Heathii*; het etiket gaf als natuurlijke groeiplaats aan Springbok in Klein-Namaqualand. Wat betreft de bloemen, welke in de groei-periode vanuit de nauwe spleet te voorschijn zullen breken, onderscheidt *R. Heathii* zich door witte, en *R. Roodiae* door oranjegele bloemen.

We kunnen ons levendig indenken, dat de *Argyroderma's* en *Rimatia's* met haar dikke, afgeronde, grijsgroen tot blauwachtig witte corpuscula op de natuurlijke groeiplaatsen in de Z.-Afrikaansche halfwoestijnen ternauwernood van het omringende gesteente! kalksteen of witte kwarts, te onderscheiden zijn.

Ook de interessante en uiterst zeldzame *Imitaria Muirii* N.E.Br. vonden we in de Stellenbossche collectie aanwezig. Deze op slechts één klein terreintje in de Robertson Karroo voorkomende Mesem vormt dikke, weeke corpuscula van een effen lichtgroene kleur, welke fluweelachtig aanvoelen. door een microscopisch fijne beharing. De toppen der tot een corpusculum vergroeide bladen be-

zitten een doorschijnend weefsel, zoodat de *Imitaria*, welke ook als een fraai voorbeeld van mimicry naar voren moet worden gebracht. mede tot de vensterplanten behoort. In den groeitijd moeten uit de dikke corpuscula prachtig rose bloemen te voorschijn komen. Vermeld zij ten slotte nog, dat het gen. *Zmitaria* monotypisch is, d.w.z. dat dit geslacht nog slechts door één enkele soort wordt gevormd.

Van het gen. *Pleiospilos*, waarvan *P. Bolusii* N.E.Br. wel het meest algemeen in cultuur is, en *P. simulans* N.E.Br. als een der oudste en meest treffende voorbeelden van mimicry in het plantenrijk geboekstaafd mag worden (zie *Marloth* in zijn „Mimicry among Plants“, 1904!), noteerden we een toenmaals nog nieuw ontdekte soort, *P. latipetalus* L. Bolus, welke in het bijzonder de aandacht trok door haar zeer karakteristieke hoekigen bladvorm. Omtrent de bloemkleur hebben we geen gegevens, doch wèl weten we door den soortnaam, dat de bloemen door breede petalen zijn gekenmerkt. Als habitat dezer *species nova* vonden we het Willowmore district in de Robertson Karroo aangegeven.

Is het nog noodig er de aandacht op te vestigen, dat de *Pleiospilos*-soorten met haar dikke, er als doormidden gebroken rolsteen of platte, hoekige steenbrokken uitzierende bladeren, welke meest bruinachtig grijs van kleur zijn met een dof groen waas en talrijke donkerder stippen, en een min of meer ruw oppervlak toonen, op de natuurlijke groeiplaatsen in de Karroo, waar ze tusschen het gesteente zitten ingekneld, aardig gecamoufleerd zijn ten opzichte harer omgeving?

Fraaie „mimicries“ levert ook het gen. *Gibbaeum* op. De hiertoe behorende soorten vormen dikwerf dichte kussens van dikke, met een wit dons van microscopisch fijne haren overdekte bladparen, welke soms tot ei- of bijna bolvormige lichaampjes of corpuscula zijn vergroeid, of wel tot meer cilindervormige lichaampjes, waarbij de spleet naar één zijde is verschoven. Van de in den Stellenboschen tuin aanwezige *Gibbaeums* troffen ons in het bijzonder de prachtige, dichte kussens van *G. pubescens* N.E.Br., met mooi zilverig wit behaarde corpuscula, welke van het steengruis waartusschen ze waren uitgeplant, nauwelijks te onderscheiden waren. Deze fraaie exemplaren waren blijkens de gegevens op het naam-bordje te Warmbath in de Robeatson Karroo verzameld. Verder noteerden we *G. pilosulum* N.E.Br. (syn. *Conophytum pilosulum* N.E.Br.), met eveneens donzig behaarde corpuscula, welke in voorkomen veel van die van een *Conophytum* weg hebben, waardoor

deze soort aanvankelijk ook voor een specimen van dat geslacht gehouden werd: en *G. dispar* N.E.Br., een plant, welke evenals de voorgaande van een zodevormige groeiwijze is, doch voorts gekenmerkt is door dikke, fluweelig behaarde corpuscula, welke worden gevormd door twee bladeren van ongelijke lengte, welke aanvankelijk dicht tegen elkander aan liggen, maar later uiteenwijken. Ook beide laatste soorten hebben in de Robertson Karroo haar habitat. Alle drie tooien zich in de groeiperiode met fraaie, helderroze bloemen, waardoor de plantten dan wel verre van onzichtbaar moeten zijn!

De aandacht trok voorts *Argeta pefrensis* N.E.Br., een aardig plantje van zodevormigen habitus, bestaande uit takjes — zonder zichtbare internodiën — met 1 à 3 paar witachtiggroene, zeer hoeke en duidelijk gekielde blaadjes, welke paarsgewijze voor ongeveer $\frac{1}{3}$ hunner lengte met elkaar vergroeid zijn en slechts weinig uiteenwijken. De aanwezige exemplaren waren uit de Ceres Karroo afkomstig, waar ze tusschen de steenen groeien. In den groeitijd komen van tusschen die bladparen fraaie, rose-purperen bloemen te voorschijn, welke wel levendig moeten contrasteeren met de witachtige blaadjes. Evenals *Imitaria* is dit geslacht monotypisch.

Als een groote zeldzaamheid moge verder naar voren worden gebracht *Herreanfnus Meyeri* Schwant., met eigenaardig scheeve bladeren van grijsgroene kleur, doch welke met roode randjes zijn afgeteekend bij de plant in rust. Ze tooit zich met witte, wèlriekende bloemen en is even zeldzaam als de uiterst interessante *Muiria Horfenseae* N.E.Br., welke soort tot de meest begeerde Meseems in onze Europeesche collecties behoort. *H. Meyeri*, genaamd naar Ds. G, M e y e r te Steinkopf, werd oorspronkelijk door dezen in Klein-Namaqualand verzameld.

Een zeer ongemeene beschermingsinrichting tegen overmatige transpiratie en mogelijk ook tegen diervraat toonen de tot het gen. *Psammophora* behorende soorten, n.l. een kleverig bladoppervlak, waardoor de dikke, vleezige blaadjes in staat zijn zand op te vangen en vaat te houden, wat de plantjes een zekere mate van onzichtbaarheid verleent. We vonden dit geslacht destijds op Stellenbosch door een tweetal soorten vertegenwoordigd. In *Ps. Pillansii* L. Bolus hebben we een plant van struikvormigen habitus met donkergroene tot grijsachtige blaadjes, welke een zeer kleverig oppervlak hebben, waarop het woestijnzand blijft plakken. En als men daarbij weet, dat dit gewas op de natuurlijke groeiplaats dik-

werf zoo ver in den grond begraven groeit, dat niet veel meer dan de blaadjes er bovenuit komen, dan kan men zich voorstellen, dat ze, mede door het zandovertrek van het blad, al. heel weinig in het oog valt. Omtrent de bloemen van deze soort beschikken we over geene gegevens. *Ps. Pillansii* is een uit het Richtersveld herkomstige species en de grootste van het geslacht. De andere, *Ps. modesta* Schwant., een bij Pomona in Zuidwest verzamelde soort, vormt ook een klein struikje met bijkans houtige scheuten, doch veel lager en minder vertakt dan eerstgenoemde soort, en onderscheidt zich door afgerond driehoekige, spits toeloopende, grijsgroene en ruw aanvoelende, eveneens kleverige blaadjes: zij brengt in de groeiperiode violette bloemen voort.

(Wordt vervolgd.)

HE? LEEKENHOEKJE.

*Correspondentie, die op deze rubriek betrekking heeft,
s. v. p. zenden aan J. J. E. van den Th o o r n,
Amalia van Solmsstraat 80, Den Haag.*

Een lezer schrijft ons:

ALS HET WINTERT.

Het vriest hard. Met beklemd hart stijg ik 's ochtends vroeg de trap op naar de cactuskamer. Daar is gelukkig alles in orde. Van kou hebben de cactussen niet te lijden, daar zorgt mijn geachte buurman voor, want zijn schoorsteen loopt door mijn heiligdom en zorgt geheel gratis voor de noodige verwarming van mijn cactuskamer. Maar wat erger is: ik durf het bijna niet neer te schrijven, zóó bang ben ik voor de verwijtende blikken van hen, die dit eventueel zullen lezen ,.....*in mijn kasje, gebouwd op een open veranda, heb ik met opzet een honderdtal cactussen en vetplanten laten overwinteren zonder verwarming, om het resultaat te bestudeeren. Nu moet ik eerlijkheidshalve verklaren, dat mijn kasje, zeer gunstig op het Zuiden ligt, ongeveer 14 meter boven den beganen grond. Is er zon, ongeacht op welk uur van den dag, dan schijnt ze in mijn kasje en ook in de cactuskamer en dat moet wel een heel groot voordeel zijn, want de cactussen, zoowel in de kas als in de kamer, zien er florissant uit. De ervaring heeft geleerd, dat de meeste succu-

lenten zeer goed een paar graden vorst kunnen verdragen, mits ze volkomen droog gehouden worden en goed gezond zijn. Het heeft in de afgelopen weken heel behoorlijk gevoren, doch schade heeft de vorst tot heden toe, half Februari nog niet gebracht.

Natuurlijk zou ik de proef niet genomen hebben, wanneer mijn kasje in een tuin zou staan, want dan zou de temperatuur te veel van de wisselvalligheid van het weer afhangen, om nog te zwijgen, van de vochtigheid en van het z.g. optrekken van den bodem bij intredenden dooi. Eenige jaren geleden heb ik tot mijn schade ondervonden, dat het gebruiken van een zeer primitieve stookgelegenheid, zooals den twee- of driepits oliestel, waar ter bevordering van de productiviteit een ketel water op warm werd gehouden, méer kwaad dan goed deed aan de planten: hetgeen zich in het voorjaar wreekte. Tegen den tijd, dat de groeiperiode weer een aanvang neemt, gingen heel wat plantjes door rotting ten gronde.

Opmerkelijk heb ik het altijd gevonden, dat bij liefhebbers, die een stookgelegenheid in hun kasjes hebben, veel meer slachtoffers vallen dan bij mij, die nooit of nimmer stookt.

Tenslotte wil ik nu nog niet op de zaak vooruitloopen, doch ter zijner tijd kom ik in het Leekenhoekje met het eindresultaat voor den dag en zal ik de soorten planten, welke zonder verwarming dezen winter hebben doorstaan en de geregistreerde temperaturen opgeven.

Rotterdam, Febr. 194 1.

H. VAN DER VELDE.